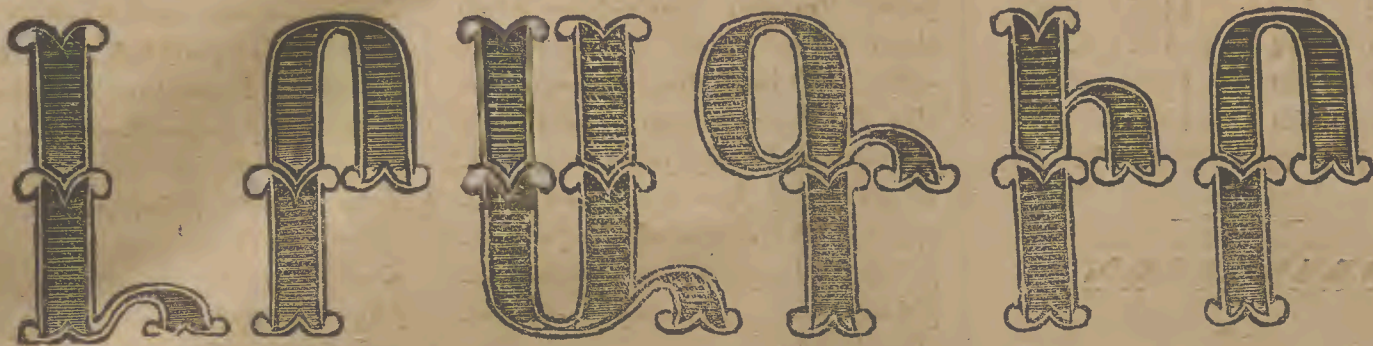

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՄԱՄԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ՀՈԳԵՒՈՐ ԿԱՄ ԿՂԵՐԱԿԱՆ

ԴԳՐՈՑՆԵՐ

(Շար. տես թիւ 27)

Պարտաւորած եմք մեր կրօնական ազգի ներկայանալ, և արդ. կրօնական Հայ ազգութիւնը և Հայութիւնը ապահովուած է և յաւատապահովել կարելի է:

Ուրեմն իբրեւ կրօնական ազգ՝ կրօնի և Եկեղեցւոյ մէջը Հայոց ազգի պաշտօնական մարմինը, հետեւաբար եկեղեցական պաշտօնական Հայոց յատուկ և դերագոյն պաշտօնական մարմինը կը կազմեն:

Ո՛վ կարող է դայն ուրանալ: Հին ժամանակաց մէջ ևս՝ այլ ազգի իշխանութիւնը և բռնաւորք անդամ՝ խառնաշփոթ և ներկայիս հակադրութիւն կառավարութեանց մէջ այսպէս ճանաչած են և յարաբերութիւն ունեցած:

Քանի՛ որ Հայք կրօնական ազգ կը համարուին՝ և քանի՛ որ Հայոց կրօնի և ազգութեան մէջ Հռոմէականէն անհուն տարբերութիւն և ուղղութիւն ունեցող նըպատակ, պայման և շահ կայ, ի՞նչ կը նշանակէ Հայոց ժողովրդեան մէջ հոգեւորականի և աշխարհականի խտրութիւններ տեսնել, երկկողմէն երազել, վտանգներ երեւակայել, գգուշութիւն քարոզել և այլն:

Ի՞նչ, Հայոց համար՝ տարբեր տարբեր մարմիններ կը բազկացնեն Հայ հոգեւորականը և Հայ ժողովուրդը, ինչպէս որ քաթօլիկութեան մէջ՝ պապականութիւն և նմին հպատակ ազգեր և նոցա պետութիւնը կը կացուցանեն, մահաւանդ պարտաւոր ևս են այսպէս կազմակերպուելոյ՝ իւրաքանչիւրն իւր գոյութիւնը և իրաւունքները պաշտպանելոյ և ապահովելոյ համար, և ի՞նչ հարկ կայ մեր (Հայոց) մէջ այնպիսի գաղափարներ անուցանել երազելոյ՝ և ի վերջոյ հետեւեցնել կղերական և աշխարհական ուսումնականութիւն:

Ներ տեսնելոյ և խտիրներ բանալոյ: Թող ներուի սակաւ ինչ հետեւալ տեսութեամբ շեղել բուն խնդրէն:

Հռոմէականը իւրեանց հոգեւոր գաղափարաց մէջ պարզ կրօնական ուղղութիւն ունին, և այդ կրօնականով կը պատրուակեն իւրեանց նպատակները, և կը ջանան բոլոր ազգութեանց գաղափարները ցրել և մի գլխոյ և եկեղեցւոյ մէջ ամենը ի մի ձուլել. այսպէս է նաեւ Հայոց մէջ՝ և երբեք կարելի՛ է լինի, քանի՛ որ համարուին, համասեռ ազգութեան անդամք և Հայ որդիք են և միևնոյն կրօնի հարադատ՝ որդիք, և թէ՛ հոգեւորական և թէ՛ աշխարհական միևնոյն նպատակի կը ծառայեն, այսինքն Հայոց Ազգը և Եկեղեցին պաշտպանել և նոցա գոյութիւնը ևայլն ի յարատեւութեան ապահովել:

Եթէ մեր հոգեւոր գաղափարաց վերայ հոգեւոր անունը մի այլ և հակադրական նպատակի և գաղափարի կը ծառայէ, թո՛ղ դայն ապացուցանէ Մանդուկէի մեծարդոյ խմբագիրն, բայց ի՞նչ պիտի կարողանայ ապացուցանել, քանի՛ որ միևնոյն ուսումն և առարկայներն կաւանդուին՝ և պէտք է միշտ և աւելի աւանդուին՝ զորս ամենայն Հայ ո՛չ թէ իբրեւ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ հարադատ որդի, այլ նաեւ իբրեւ ընդհանուր մարդկութեան անդամ և աշխարհիս մէջ կենցաղավարութեան կարեւոր եղած դիտելիքներ՝ միանդամայն մը տաւոր զարգացման և կարեւոր հրմտութեանց անհրաժեշտ պիտոյք՝ պարտաւոր են ուսանելոյ և գիտեանալոյ. տարբերութիւնն երբեմն այսքան միայն կարող է լինել, որ միմեմ վաճառականութեան աւելի հետաքնն և սիրահար կը լինի՝ և նմին վերաբերեալ առարկայները քաջ կ'ուսանի, ոմն գրականութեան և նմին վերաբերեալները քաջ կ'ուսանի, միւսն՝ արհեստագիտութեան կը հետեւի, և նմին վերաբերեալները քաջ կ'ուսանի, և այլ ոմն վարժապետութեան ար-

հետին հետամուտ կը լինի և նմին վերաբերեալները քաջ կ'ուսանի. հետեւաբար առաւելութիւնն հետեւած ճիւղին մէջ ունեցած պիտոյց նկատմամբ ստանալիք յատկութիւնն և քաջութիւնն է. բայց ներքին է աստի հետեւեցնել՝ որ արհեստագիտութեան հետեւողն պիտի անարգէ վաճառականութեան հետեւողը, գրականութեան հետեւողն պիտի արհամարհէ եկեղեցականութեան հետեւողը, կնիթագրերով թէ՛ միմեանց փաստակար են, և կարելի է այսպէս մտածել թէ ուսումն նաւութիւնն և կրթութիւնն զուտ — Հայ — ազգային գաղափարաց մէջ կատարուած է սղջամիտ դատարարակութեամբ:

Մէկ ուրիշ կերպով մ'ալ նըկատենք:

(Շարանակիւ)

... Խմբագիր
Կը խնդրեմք որ բարեհաճելք հետեւեալ Ազգը Զեր թերթին մէկ անկիւնը զետեղել,
Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
1875 հոկտ. 12 Եւէա Շահպաշեան
Խասգիւղ

Ա Ձ Գ

Ի նպատակ վարժարանացս դըրուած վիճակահանութիւնն հոկտ. 12 կիրակի օր կատարուելով, հետեւեալ 70 թիւերը շահեցան, ուստի կը հրաւիրուին շահող թուոց տէրերն մինչ ամսոյս վերջ ամեն առաւօտ ժամ 2 էն մինչև 4, ներկայանալ ի խորհրդարան Ս. Ն. Վարժարանի ուր Հոգաբարձութիւնը պատրաստ պիտի դանուի յանձնել շահած նիւթերն:

446	713	438	24
636	8	944	4044
903	325	275	4234
523	4364	884	589
4046	808	979	364
978	999	426	4209
4434	4002	660	686
717	289	4389	225
945	255	4350	859
4399	4073	756	409
92	323	954	307

4102	427	465	968
242	478	4167	502
4056	942	462	793
638	4059	4394	820
922	659	4353	7
4349	784	4394	278 250 410

ՅԱԶԿԱՍՏԱՆ

Ե Ի

Գ. Ն. Ղ. Ղ. Ի. Ս. Կ. Ս. Ն. Մ. Ս. Մ. Ո. Ի. Ի. Բ.

(Շար. տես թիւ 36)

Ստացի է թէ, կընէ Մօնի-
թիւօր Իւնիւթիւթէլ. Գաղղիոյ կա-
ռավարութիւնն ալ իւր հասարա-
կութենէն ո՛չ նուազ վիշտ մ'ղգաց
Բ. Գրանի իւր Պիւճէին նկատմամբ
գործադրել որոշած ծայրայեղ և
քիչ միտադրել ալ մերթն տնօրէ-
նութիւնն ու գրութիւնը լսելով:
Ռուսի և քաղղիք իրաւունք ունէին
կըլ իրեն թէ Գաղղիոյ կառավար-
ութիւնը պատրաստ է բոլոր ձեռ-
քէն եկածն ընել, օգնելու համար
օտմ. արժէթով ունեցողներուն, և
թէ նորա այս յօժարամասութիւնը
տարակոյս չէր վերցնել:

Բայց հոս անմիջապէս սոս-
կանդիւր երևան կուգայ թէ կառա-
վարութիւնը ի՞նչ միջոց կրնար ու-
նենալ գործելու: Եթէ մէկ կողմա-
նէ Բ. Գուռը բնաւ նմանը չը տես-
նուած և անպատշաճ այսպիսի ու-
րոշում մ'ըրաւ, միւս կողմանէ ալ
տնտեսականի է թէ Գաղղիոյ հը-
րապարակը օտմ. արժէթով 35
ևն հալիւ մինչև 40 ի մէջ տեղերը
բռնելով, այնչափ մեծ վատահա-
թիւն մը ցոյց տուած չէր համար-
ուէր: Տարակոյս չը կայ նաև թէ,
օտմ. արժէթով ունեցողներն ալ,
որք 40-42 տարուան միջոցը՝ իրենց
տուած գրամին փոխարէն 0/0ին մին-
չև 42-45 տոկոս ստացան, ասանք
իրենց դիւանդուին ազատելն
յետոյ, քիչ շատ չա՛ մը, վատակ
մ'ալ ըրած կը համարուին:

Վերջապէս Աւստրիոյ և Իտա-
լիոյ կառավարութիւններն ալ, մին-
չև մէկ աստիճան մը, ասկից քանի
մը տարի յառաջ, թէպէտ ո՛չ այն-
քան ծանր՝ սակայն նմանօրինակ
վերջման մ'օրինակը տուած են, ի-
րենց պետական արժէթով կըտ-
րոններուն վրայ տեսակ մը տուրք և
հարկ դնելով, փոխառութեան չը-
ջարկութենէն տուած կնքուած ու
խոստացուած պայմանացն հակա-
ռակ, տուրք մը՝ որոյ գործնական
նշանակութիւնն է վճարուելիք գու-
մարը նոյնչափ ինչ զեղչել, թէպէտ
տոտնք՝ օտմ. կառավարութեան ը-
րած վերջին տնօրէնութեանը հետ
լաղղատմամբ, շատ չնչին և խիստ
նուազ միտադրել եղած էին ար-
ժէտակարգ:

Այս իրողութիւններն և այս
նկատումներն անշուշտ ի հաշիւ առ-
նուելու են, օտմ. կառավարու-
թեան այս ընթացիցը վրայ դա-
տաստան մ'ընելու համար, և հար-
կաւ ու է աղղեցութիւն մը պիտի

ընեն այսքան մեծարանակ շահե-
րուն Գաղղիոյ կառավարութեան
վրայ հարկ դրած գեաղանական
միջամտութեանը վրայ: Բայց ըստ
մեզ մէկ կէտ մը կայ, որոյ վրայ
հասարակութիւնը գանգատելու ա-
մենէն աւելի իրաւունք և տեղի ու-
նի, այն է՝ առնուած փոխառու-
թեանց վճարմանը երաշխաւորու-
թեանը համար յատկացեալ հասու-
թից խնդիրը:

Երբ օտմ. կառավարութիւնը
իւր փոխառութիւններն ստորագ-
րութեան գրաւ, փութաց ըսել նու-
ևս թէ, ասանց տոկոսեաց և զլիա-
վըճարներուն յատկացեալ գումար-
ներն ապահովելու էին երկրին մը-
տառն այս ինչ և այն ինչ հասու-
թից աղղիւրներով, և կ'երևի թէ
յաջողեցաւ ալ ցոյց տալու և համո-
զելու թէ՛ այդ յատկացած հա-
սոյթներն բաւական էին ու է պա-
րագայի մէջ իրեն փոխ տուող պար-
տաւեարց շահերն ու իրաւունքնե-
րը պահպանելու:

Եւ այս ցոյց արուած երաշ-
խաւորութիւններն էին որք կարող ե-
ղան այլ և այլ պարագայներու մէջ՝
օտմանեան արժէթով երուս Պօրտա-
լի գնոց պաշտօնական ցանկին մէջն
ընդունուիլը դիւրացնելու: Արդ-
ի՞նչ պիտի ըլլան այդ երաշխաւոր-
եալ ու ապահովեալ վճարմանց
պարտականութիւններն, ի՞նչ պիտի
ըլլան ասոնց յատկացեալ հասոյթ-
ներն, որք անոնց հետեանքն են
եղարդոտական սոյն վերջին որոշու-
մէն ու անօրէնութենէն յետոյ:

Ահա այս է զոր գաղղիական
կառավարութիւնն ալ անշուշտ ի-
րաւունք և պարտականութիւն ու-
նի վնասելու, և կը յուսանք ալ
թէ զանցառութիւն չը պիտի ընէ
այդ մասին:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ,

Գաղղի բաշայ՝ Ս. Բէթէրու
պուրկի գեաղան,

Սաարդ բաշայ՝ Փարիզի գեա-
ղան,

Տաւատ Մահմուտ բաշայ ալ՝
Աւստրական գործաց պաշտօնեաց
անուանեցան:

— Մեծ Եղարդոտն անձնական
աշխարհեան պատճառաւ առջի օ-
րը Բ. Գուռը չը կրցաւ դալ:

— Օտմ. նորընտիր գեաղան-
ներն և Տաւատ Մահմուտ բաշայ
այս երկուշաբթի օր կայսերական
պալատը ներկայացան, իրենց այս
նոր ընտրութեանն առթիւ երախ-
տագիտական շնորհակալութիւնն
մատուցանելու վէճ. Սալթանին:

— Պարսից Շահին մերեղբայրն
Ֆէրհատ Միրզա իսն իշխանադու-
նեանեօք հանդերձ Մէքքէ ուխ-
տադնացութիւն մ'ընելու համար
ճանքայ ելած ըլլալով, մօտ օրէն
մայրաքաղաքս կը հասնի, ուր մէկ
քանի օր պիտի կենայ:

— Մայրաքաղաքին Աւստրո-
հունգարական առեւտրական դա-
տարանին անդամներն այս երկու-
շաբթի օր Աւստրիոյ հիւպատոս-
տանը ժողովքի գումարուելով, օտմ.
գանձային վերջին տնօրէնութեանը
վրայ ջերմ վիճարանութենէ մը
յետոյ միաձայն կ'որոշէն Աւստրո-
հունգարական գեաղանին գիմել,
խնդրելու իրմէն որ միանայ Գաղ-
ղիոյ և Անդղիոյ գեաղանացը հետ
առ. Բ. Գուռն ընելիք փորձոյն,
օտմ. արժէթով ունեցող աւստ-
րիացւոց շահերը պաշտպանելու
համար:

— Երկուշաբթի օր հաղիւ թէ
հոս Բարիդէն հասած հեռագիրը
կ'իմացուէր, ծանուցանելով որ մայ-
րաքաղաքին սերվիական դորձա-
կատարն Պ. Մակագլինովիչ ետ կան-
չուէր է, միևնոյն պահուն Ղալա-
թիոյ հրապարակին վրայ զոյց մը
կը տարածուէր թէ Ռուսիա ալ ու-
րոշեր է իւր բանակէն զօրախումբ մը
զրկել Պէլլիտոն: Բայց այս զրոյց-
ներուն մինչև որ անհիմն ու անաւ-
ղի ըլլալը խնցրուեցաւ, հրապարա-
կէն վրայ լուր գարննոյն իւր դոր-
ծը տեսած, և պարզամիտ ու դիւ-
րակաք խաղցողներն ալ մեծ կորուս-
տի հանդարցուցած էր, կարծես թէ
այս մարդիկն, այսքան միաներէ
յետոյ, դարձեալ չ'են ուղեր իւր-
բասուելով համոզուիլ սոս Էջմուր-
տութեանը թէ, երկրայութեան
մէջ ամենէն ապահով բանն է ձե-
ռքառահութիւնը:

— Նախորդ գիշերուան սոս-
կալի փոթորիկն պատճառաւ հե-
ռագրական գծերը խանգարուելով
Եւրոպական հեռագրաց մեծ մասը
ետ մնացին:

ՄԻՄՈՆՈՎԻՉԻ ԴԱՏԸ

ՈՒՂԱՍՊԱՏ ԱՏԵՍՆ

ՆԻՍՏ ԺԱ.

ԶՈՐԵՔԵՍԲՈՒ 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Նախագահ Բէթթիւլ Էֆենդէ

(Շար. տես թիւ 34)

Երկրեանի և Ալէքսանեանի
փոխանորդ Թորոս Էֆ. խօսք տու-
նելով, դատարանութեան կ'սկսի,
որոյ մէջ հետեւեալ եղրակացու-
թիւնը կը փոխադրանէ, ըսելով
թէ, լաւ փոխանորդած անձինքը
գողութեան մը մեղաւորիցն ըլլալու
տախտատանութեամբ ներկայացած
են դատարանը:

Մարդ մը, կըսէ, գողութեան
մեղաւորից և գողակից նկատուելու
համար ըստ օրինի հարկ է որ ին-
քը գիտցած ըլլայ թէ դէմինը
գող է, և կամ ձեռքն անցած
նիւթը գողունի է: Բայց Երկրե-
ան չէր գիտեր թէ Սիմոնովիչ
գող է, և թէ ձեռքն անցած դը-
րառը գողութեան մը արդիւնք է:
Չայս պիտի հաստատեմ հետեւեալ
ազատցոյցներով:

Նախ՝ Պանքան իւր կանոնադրութեան 19րդ յօդուածոյն տրամադրութեամբ համեմատ ամեն ամիս և ամեն տարի իւր հոշոտեղիքը կը հրատարակէ, որն որ իբրեւ ճշդ ըստ հաշիւ մը Պանքային տնօրէններուն ստորագրութեամբ լըրագրաց մէջ հրատարակուած տեղեւորէն յետոյ, Շիրինեան ինչպէս կընայ կասկածիլ թէ Սիմոնովիզ գողութիւն կընէ, առանց անոր դէմ՝ զրպարտած ըլլալու։ Ուստի անկասկած գործ կընէր հետը։

Անգամ մը 1871ին, Սիմոնովիզ 80 ոսկի տուած էր Ալեքսանեանի՝ ի հաշիւ Անթուան Թօլցի առայն ունեցած 280 լիւրայի պարտքին, որոյ վաճառատան մէջ կը խաղար Թօլց։ Այն ատեն Շիրինեան տակաւին գործ չէր ընէր Սիմոնովիզի հետ։ Ինչո՞ւ ուրեմն երբ Սիմոնովիզի պաշտօնակիցը ֆէրօ կը խաղար ու կը կորսնցնէր, Պանքան ձայն չէր հանէր, և երբ Շիրինեան կը տեսնէր զայս, կընար կասկածիլ թէ Պանքայէն ստակ կը գողնար Սիմոնովիզ։

Սիմոնովիզ և Անթուան Թօլց միատեղ Չատրճեանին վաճառատունը գործ կընէին, ուր Սիմոնովիզ մեծ կորուստ մը կրէին յետոյ, Չատրճեան անմիջապէս հրատարակելով, Անթուան Թօլց այդ անմիջապէս գործը քննելու համար «Բեռն» ընտրուեցաւ։ Ասի որ Պանքային պարկեշտ էմէկ գործակալն էր, պէտք չէր որ տեսնէր և խնայէր թէ Սիմոնովիզ ստակ կը գողնայ կոր, քանի որ կը տեսնէր թէ այս վերջինը մեծագումար կորուստ մ'ըրած է։ Ինչո՞ւ Պանքային չիմացուց զայդ, և Շիրինեան երբ կը տեսնէր այդ մասին Անթուան Թօլցի պահած լուրերը, ինչպէս կընար կասկածիլ թէ Սիմոնովիզ Պանքայէն ստակ կը գողնայ։

Պանքային տնօրէններն ալ կը խաղային Ռօզէթթօ և Լէվի միջնորդավաճառաց ձեռք, որոց մօտ կը խաղար նաև Սիմոնովիզ ալ ու կը կորսնցնէր, Շիրինեան երբ կը տեսնէր մէկ կողմէն Սիմոնովիզի կորուստը, և միւս կողմէն Պանքային կանոնադրութեան հաշուեկշիռոց հրատարակութիւնը, ինչպէս կըրնար կասկածիլ Սիմոնովիզի վրայ թէ կը գողնայ։

Սիմոնովիզ՝ Ռօզէթթօ, Լէվի, Բաքուա և այլ միջնորդավաճառաց ձեռքը, հրատարակին վրայ «Բեռն» տալով, այլ և այլ ընկերութեանց բաժնեթղթեր ծախսելու համար, որինակի համար անգամ մը 1500 Քրէտի ժէնէրալի բաժնեթղթով տուած էր, որն որ 27,000 լիւրայի գումար մը կը ներկայացնէ, ուրիշ անգամ մ'ալ Մէնթէշ հրեայ միջնորդը Թրամիլցի, Պանք տը Քօնթթ, և Սօսիէթէ ժէնէրալի ընկերութեանց բաժնեթղթով կ'առնէր 1000 հատ, Սիմոնովիզի համար, և այս գործողութիւններն ալ հրատարակու կ'ըլլային։ Արդ երբ

Պանքայի ստորագրեալ գործակալ մը յայտնաբերէ այս ատիճան ահագին գումարներով գործեր կ'ընէ առանց բռնաւելու և վրտն գողնէ կասկած մ'իսկ հրաւիրելու։ Շիրինեան ինչպէս կընար կասկածիլ թէ Սիմոնովիզ կը գողնայ։ Ասկից դատ Պանքայէն 20-30 հազար ոսկի գումար հանելու համար 4-5 բեռնակիր պէտք է։ Կը հարցընեմ թէ ո՞ր երկրի և ո՞ր Պանքային մէջ այսքան ակներե կերպով ստակ կընայ գողցուիլ։ — Ասի անկարելի է։ Ուստի և Շիրինեան ստանք տեսնելով կընար կասկածիլ թէ Սիմոնովիզ կը գողնայ, — բնականաբար ոչ, հետեւաբար և ինքն ալ ամենայն վստահութեամբ գործ կ'ընէր Սիմոնովիզի հետ առանց երբեք կասկածելու։

Սիմոնովիզ Միլաքեանի վաճառատունն ալ գործ կ'ընէր, ուր 100 հազարէն աւելի քօնսօլիտի վրայ խաղալէն յետոյ, երբ 5000 ոսկեղ շահ մը գոյացած կ'երևար, կ'ըսէն Սիմոնովիզի թէ այդքան շահով գործելը դոցէ, որն որ կը պատահանէ թէ ինքն իւր մեծերուն հաշոյն համար խաղալով, առանց անոնց հրամանին՝ բան մ'ալ չէր կընար ընել, և ասի հարցաքննութեանցը մէջ յայտնի կը տեսնուի։ Այսպիսի յայտարարութեան մը ետքը կարելի՞ բան էր որ Շիրինեան ֆիակաթի թէ Սիմոնովիզ կը գողնայ, քանի որ կը տեսնէր թէ սա չէր կընար առանց իր մեծերուն հրամանին՝ այսքան շահով մը գողել գործերը, որով և կը հաստատուի թէ Սիմոնովիզ իրեն հաշուոյն համար չէր խաղար։

Սիմոնովիզի հրամանացը վրայ, Ալեքսանեան մինչև 200 հազար քօնսօլիտէ կը ծախէր հրապարակին վրայ, և ամեն մարդ այնպէս գիտէր թէ այս մեծագումար գործերը Օսմանեան Պանքային հաշոյն համար կ'ըլլային, որոյ Պօրսայէն ունեցած հեռադրութիւնը հազիւ թէ քանի մը քայլ է, Ռօզէթթօ և Լէվի միջնորդավաճառք, որոց մէկ ոտըը Պանքան, միւս ոտքերնին ալ Պօրսային մէջն էր, գիտէին թէ Պանքային ստորագրեալ գործակալ մը այսքան ահագին գործեր կը կատարէր, և տրամաբանօրէն անկարելի է նմանադրել թէ ստանք 200 հազար հատի վրայ եղած գործողութեան մը տեղեկութիւն չունենան, ինչպէս կ'ըլլայ որ Պանքային չիմացնեն, ինչպէս կ'ըլլայ որ ծախողին ո՞վ ըլլալը խնայու և գիտնալ չուզեն։ Այսպիսի ակներե իրողութիւն մը անտես առնելն աղաքամութիւն է։ Սիմոնովիզ, որ ստորագրեալ գործակալ մ'է, այդքան ահագին հարստութեան դրամատէր մը կարծուի։ Եւ երբ, Շիրինեան կը տեսնէ որ, Ռօզէթթօ և Լէվի զարմանք անգամ չէին յայտնէր Սիմոնովիզի ըրած այսքան մեծաքանակ գործողութեանցը վրայ, ինչպէս կընայ կասկածիլ

թէ Սիմոնովիզ գողութիւն կ'ընէ կոր պանքայէն։

Նխդհ. — Այդ գիտողութիւննիդ շատ իրաւացի է։

Շարահիւնէ

ՍԻՄՈՆՈՎԻԶԻ ԳՈՐԾՈՅՆ

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

Բերայի ուղղադատ ատենը, ինչպէս արդէն ծանուցած էինք, վերոյիշեալ գործոյն նկատմամբ իւր վերջին նիստն ընելով երեկ, յատեան կոչեց ամբաստանեալներն դատավրճիւնին արտասանելու։

Նախագահը, կանխաւ արդարաբեւէն յետոյ ամբաստանելոց, որք ոտքի վրայ կեցած էին այս անգամ, թէ առանց և է անկարգ վարմունք մը ցոյց տալու՝ պարտաւոր էին միայն իրենց դատավճիռը լրտել, հակառակը գործած ատեն, նին բռնի միջոցներ գործածելու սպառնալուք, սկսաւ կարգաւ դատավճիռնին կարգաւ որն որ

Նախ զՄիլոտ Սիմոնովիզ, պատժական օրինաց 222րդ յօդուածոյն տրամադրութեամբ համեմատ 3 տարի բանտարկութեան,

Մ. Փախաղեան, նոյնպէս 222րդ յօդուածոյն համեմատ, 3 տարի բանտարկութեան,

Շիրինեան և Ալեքսանեան, Պանքայէն եղած գողութիւնը դիւրացուցած և օգնած ըլլալու յանցանք, 230րդ յօդուածոյն համեմատ, նոյնպէս 3 տարի բանտարկութեան,

Մովսէս Փախաղեան՝ 231րդ յօդուածոյն համեմատ և ամիս բանտարկութեան,

Կ. Աքայեան, Սիմոնովիզի ստակի տէր չ'ըլլալը զխնայալի հանդերձ, անկէ 4-5 հազար ոսկի փոխ առնելով լուրերն պահած ըլլալուն համար, առածը իւր օրինաւոր տիրոջը վերադարձնելու պայմանաւ, 1 ամիս բանտարկութեան դատապարտելով։

Միւս վեց անձինքն ալ, որք էն Սիմոն Սիմոնովիզ, Մարկոսեան, Միլաքեան, Պեռեանց, Քօնչէկիւեան և Մէնթէշ, որքան ալ որ կասկածելի են, սակայն եղած հարցաքննութիւնները տակաւին իրենց նկատմամբ վճիռ մ'արտասանելու վիճակին հառած չ'ըլլալով, առանց ալ երաշխաւորութեան տակ առնուիլը որոշեց։

Աւելորդ է ըսել թէ, առաջին և ամբաստանեալներն բողոքելով աոյն դատավճռոյն դէմ, յայտնեցին թէ, վերակոչման դիմել որոշած են։

Նիստը հաղիւ կէս ժամ տեւեց։

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

ԴՆ. 15 հօդու.	
Հսկում - 26 Լոնտրոն	25 1/2
Բարիդ	25,80
Պօրսան բացուեցաւ	28.—
Յած գին	27.33
Ժամ 3	28.03
Բում - Երկաթուղի	74—

ԸՆԹԱՅԻ ԱՐԺԻԹՂԹՈՅ

Ղարախ 14 հոկտեմբ.		
Ընդհ. Պրտ. Արժ. բայ	27	10
դոյ	28	—
բարձր զին	28	10
ցած գին	27	10
Պրտ. 63 ի	Ձր.	175-160
» 63 ի	»	175-180
» 69 ի	»	150
» 73 ի	»	145
Բուս. Երկաթուղի	»	75
Պանծատում 72 ի	Լ. Ս.	42
Ստիկթէ Ժնէրու	»	—
Ստիկթէ Օթման	»	—
Պոմբ տը Բոնսթ.	»	—
Բրէտի Ժնէրու	Լ. Օ.	4 35
Թրամվայ	»	2
Տոկոս	0/0	12-15
Բըբոր	»	—
Հիւսիսիւղ	»	4
Ֆինանսիս Լոնտոն. 3 տոկոս	110	
» Բարիւղ	Ձր. 22.	90

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՀՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՅ

Ի ՎԵՐԱՅ ՀԱՅԿԱՅ ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹԵԱՆ
Մեծ. Մ. Էֆ. Լիւնսկան Մաս
կուսցի հայադղի գիտնականն մեծ
խնամով աշխատած և մանրամաս
նքն խուզարկութեամբ վնասած
դատած և առանձինն մատենի մը
մէջ ամփոփելով Գաղղիէրէն լեզ
ուաւ տպագրած և Եւրոպայի
ժանօթացուցած է՝ Արեւելքի մէջ
մեծ դերք մը բռնող Հայ ժո
ղովրդեան Գրկատունէութենէ ա
ռաջ ունեցած վիճակը:

Այս մատենին Հայերէն թարգ
մանութիւնը Արմաշու վանայ տը
պարանէն կը նուիրուի մեր սի
րելի ազգայնոց, որպէս զի տե
ղեկանան թէ հայկական հե
թանոսութիւնը ի՞նչ վիճակ ու
նեցեր է մեր նախնիք ժամանա
կին ի՞նչ տեսակ կրօնքի պաշտե
րէն: Կը գտնուի Կ. Պոլիս Գալաֆե
եան գրատունը զին և շրջ:

ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

ԱՐՄԱՆԱԿ Գ. ԿՈՍՏԱՆԴՆԱՆ

Բ. ՏԻՊ

ՁՄԻՌՆԻՍ

Տպագրութիւն. Տէրէեան

Կը գտնուի Կ. Պոլիս Չաղմաղ
էրլար փողոց Գալաֆեան եղբարց
դրատունը և Զմիւռնիոս Տէաէ
եանց վաճառատունը ի զին 28
գրութիւն:

Ամէն մէկ օրինակը հեղինակին
ստորագրութիւնը պէտք է կրէ,
առանց որոյ անվաւեր կը հա
մարուի:

Ե Ե Ն Ե Զ Ե Ր Ե Ք

ՊԵՏԱԿԱՆ ՎԷՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ

Ի ՏՈՒՆԱՐԿՆԵ

Նամանեան պատմութեան ներ
կայ դարուս քաղաքական մա
սին ամենէն նշանաւոր ու հետա
քրքրական էջերը լեցնող ԵՆԻ
չերեաց սոսկալի սովորութիւննե
րը, արարքն ու ջնջումը պատ
մական վիպասանութեան մը հեշտ
և զբօսեցուցիչ կերպարանքին
տակ աղբու և գեղեցիկ կերպով
մը նկարագրող յունականէ թարգ
մանեալ երկհատոր սոյն բնաիր
դործը՝ ընթերցման արժանի աշ
խատութիւն մ'է, մանաւանդ ա
նոր համար որ հեղինակն տկանա
տես վկայ մ'եղած է ինքն ան
ձամբ սոյն գէպքերուն, և երկ
րորդ որ պատմութեան մէջ յի
շուած երեւելի անձանց և տեղ
եաց անուններն ամենամեծ մա
սամբ և զիտաւորաբար տեղեյս
ժողովրդեանը խիստ ծանօթ են,
քաղաքական հաճելի կ'ընծա
յին սոյն հետաքրքրական վէպին
թերթերումը:

Վաճառման կեդրոնատեղին է
Ղալաթիա Օամ. Պանքային դէմը
Ս. Միքայէլեան Էֆ. ի տպարա
ւանը, կը գտնուի նաև մայրաքա
ղաքիս բոլոր գրավաճառաց քով:

ՍԿԶԲՈՒՆՔ

ԲՍՐՈՅԱԿԱՆ

ԴԱՍՏԻՍԱԿՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԱՍՏՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդանոս. Պարոտէլոյ Մալեան

Արմաշու վանայ տպարանէն Բ.
տպագրութեամբ իւրոյս ընծայեալ
սոյն գործը, որ մարդկային կեն
ցաղալարութեան բոլոր վիճակին
նկատմամբ ալ բարոյական վսեմ
և գեղեցիկ սկզբունքներ կը պա
րունակէ, առհասարակ ամեն բա
նասիրաց ալ ընթերցանութեանն
արժանի աշխատութիւն մ'ըլլա
լէն դոս, մեր ազգային վարժա
րանաց մէջ ալ ընթերցանութեան
լաւ և օգտակար դասագիրք մը
ըլլալու ամեն հանգամանքներն ու
արժանիքն ունի, որոց շատին մէջ
արդէն յիշեալ գործն աշակեր
տաց իբր դասագիրք գործածեալ
կը տեսնուի:

Կը գտնուի Պոլիս Գալաֆեան
գրատունը. Գին 1/4 մէճիտ:

ՏՈՒԹՅՈՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած
է Ղալաթիայ Հայոց եկեղեցւոյ
փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատ
րաստ է ամենօր մինչև կէսօր հի
ւանդ ընդունել, և երեքշաբթի
օրերն ձրի դարմանել:

ՈՂ Է

ՄԵՂԱԻՈՐԸ

Հրատարակեաց

Յ. Ա.

Ա. Տէտր

Ընտանեկան կենաց ներքին վի
ճակին վրայօք հետաքրքրական
ընթերցման արժանի կարևոր
գէպքեր ու գիտողութիւններ
պարունակող գրքոյկ մ'է:

Կեդրոնատեղին է Տնտեսան
տպարանը: Կը գտնուի բոլոր գը
րավաճառաց խանութները, և լը
րագրավաճառաց քով, ինչպէս
նաև Լիւն Էօնիս սուճի Պ. Պօղո
սի խանութը և թիւթիւնիս
պարագան, Գին 100 րլլ:

ՆՈՒԱԳ. ՕՍՄԱՆԵԱՆ

Թերթ. ԿԻՍՍՄԱՆՍ

Բիւնօի և ուրիշ նուազ արու
նաց համար պատրաստեալ Արե
ւելեան եղանակաց:

ՏԷՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

Նիւլա՝ Ս. Լ. Յալա՝ Ս. Թալա՝

Դասատուք նուազարանաց Ա
րեւելեան և Եւրոպական եղանա
կաց:

Գին բաժանորդագրութեան տա
րեկան 80 դր:

Գին բաժանորդագրութեան վե
ցամանայ 45 դր:

Գին իւրաքանչիւր թերթի 1/4 մէճ.

Ստորագրութեան տեղերն են
Նուրի Օսմանիէ ճատտէն Գարա
լը Ֆուրուշին կարգը թիւ 41
Նուաղ Օսմանեանի գրասենեակը
և Գալաֆեանի ու Փրէնկեանի
դրատունները, ուր ձեռքէ ալ կը
ծախուին, ինչպէս նաև կամօյի
գլխու պարտքան:

ՄԵԼԱՆՕԺԷՆ

ԴԵՂԱՋՈՒՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱՋԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը, որ մէկ վայրկեանի
մէջ և ամեն գոյնով կը ներկէ ճեր
մակ մաղերն ու մօրուքներն, ա
ռանց վնասելու մարթին և առանց
անխորժ ու է հոտ մ'ունենա
լու, փորձուած յատկութիւն մ'ու
նենալով, կը գտնուի Տէլլա Սու
տայի, Չօսլունեանի և Քիւչիւքեանի
գեղարաններն:

ՏՆՕՐԷՆ-ԻՄԲԱԳԻՐ

Եիկ. Մ. ԹիւղլէնՏՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՍ

ԲէրզէՄօլ ԲԱՋԱՐ ՃԱՏԷՍԻ ԹԻԻ 16